

Akutní stavy v gynekologii

Z. Rozkydal

Pyosalpinx - zánět vejcovodů

Vejcovod se plní zánětlivým exsudátem

Slepování sliznice, tvorba adhezí

Následek: uzávěr vejcovodu, výjimečně peritonitis

Postihuje mladé ženy, často s intrauterinním tělískem

Symptomy:

nastupuje obvykle po menses, bolest, výtok

horečka, zvracení, bolest celého břicha

Může se lokalizovat do abscesu

Perforace abscesu – NPB (akutní peritonitis a šok)

První pomoc:

nic per os, protišoková opatření

transport na gynekologické oddělení

Léčba: antibiotika, chirurgický výkon

Syndrom toxického šoku

Přestup toxinu 1 *Staphylococcus aureus* přes trhliny sliznice do krve nebo do peritoneální dutiny

Vyskytl se u žen používajících vaginální tampony

Mortalita je až 8–15 %

Symptomy:

bolesti hlavy, horečka, průjemy, zmatenost, letargie, bolesti svalů
exantém, erytém spojivek a jazyka, hypotenze, šok

Porucha funkce nejméně tří orgánových systémů:
ledvin, jater, kosterního svalstva (myolýza)

První pomoc: protišoková opatření, odstranit tampony

Léčba: antibiotika, odstranění tamponů a pesarů
eradikovat přítomnost *Staphylococcus aureus*

Ovariální cysta

- asymptomatická
- akutní stav při její ruptuře, krvácení nebo torzi

Symptomy:

náhlá, silná, ostrá bolest v podbříšku

obraz náhlé příhody břišní - těžká peritonitis

První pomoc:

obdobně jako u náhlé příhody břišní

transport na gynekologické oddělení

Léčba:

operační výkon s odstraněním cysty

Hyperemesis gravidarum

Opakované zvracení v graviditě
Obvykle v prvním trimestru

Symptomy:

úporné zvracení, úbytek na váze, dehydratace, ketoacidóza

První pomoc:

antiemetika, sedativa

Léčba:

infuze, sedativa, antiemetika

oční vyšetření (hemoragická retinitis - ukončení těhotenství)

Graviditas extrauterina

Implantace embrya mimo děložní dutinu
(vejcovod, vaječník, dutina břišní)

Symptomy:

křeče, bolesti, krvácení, nízký TK, rychlý pulz, šok

První pomoc:

protišoková opatření, transport na gynekologické oddělení

Léčba:

Chirurgický výkon- zástava krvácení

Cíl- zachovat vejcovod (tuba uterina)

(laparoskopicky salpingostomie, resekce části tuby)

ovarektomie, hysterektomie

Spontánní potrat

Ztráta plodu před 20. týdnem gravidity

Často v prvních 6 týdnech gravidity

Většinou se jedná o malformovaný plod

chromozomové aberace

Váha plodu je obvykle do 500 g

Symptomy:

gynekologické krvácení, křeče břicha, bolesti v podbřišku

První pomoc: protišoková opatření

transport na gynekologické oddělení

Léčba: kyretáž, péče o vnitřní prostředí

Preeklampsie

Hypertenze, proteinurie a otoky

Mezi 2. týdnem gravidity – 1. týdnem po porodu

Eklampsie

preeklampsie

křeče

kóma

Vyskytuje se až u 5 % těhotných

Smrt – nitrolební krvácení, respirační selhání

Symptomy:

otoky rukou, obličeje, plic, mozku
oligurie, bolesti hlavy, závratě, vysoký krevní tlak
zmatenost, křeče, poruchy vědomí až kóma

Eklamptický záchvat:

aura, opistotonus, tonicko-klonické křeče
bezvědomí (několik minut)

První pomoc:

péče o bezvědomého, transport na gynekologické oddělení

Léčba:

léčba hypertenze, udržovat rovnováhu solí a tekutin
vazodilatancia (s cílem zvýšit produkci moče), léčba křečí
vyvolat porod plodu a placenty

Záchvat: udržet průchodnost DC, kyslík, tlumit křeče